

Verksamhetsberättelse

1 januari–31 december 2021

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet

org. nr 802007-5852

Innehåll

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021	3
Året 2021 – sammanfattning	3
Viktiga händelser under året	4
Forskningsfrämjande verksamhet	5
Forskningsprojekt	5
Vetenskapliga publikationer	8
Vetenskapliga samarbeten i Sverige och internationellt	10
Vetenskapliga konferenser	11
Övrig forskningsfrämjande verksamhet.....	11
Forskningsstödjande verksamhet	12
Forsknings- och referensbiblioteket	12
Samlingarna	12
Katalogisering	14
Publika arrangemang	15
Program, utställningar och annan publik verksamhet.....	15
Informationsspridning och medial uppmärksamhet.....	19
Nationella och internationella kontakter	21
Samarbeten	21
Styrelse	22
Personal	22
Institutets ledning och kansli	23
Den forskningsfrämjande verksamheten	23
Den forskningsstödjande verksamheten	24
Praktikanter	24
Bilaga	25
Biblioteksstatistik.....	25
Statistik digitala plattformar och sociala medier	26
Föreläsningar, program och publicerat	26

Verksamhetsberättelse 2021

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet (Sbi) är en forskningsinfrastruktur och ett nationellt centrum för barn- och ungdomslitteratur. Institutet fungerar som ett nav för forskningen och det kvalificerade samtalet om barn- och ungdomslitteratur och är en efterfrågad forskningsmiljö och mötesplats för forskare och andra som arbetar med litteratur för barn och unga. Sbi spelar en viktig roll för den nationella, nordiska och internationella forskningen inom området, både som resurs (forskningsbibliotek, information, arkiv) och innovatör (forskningsinitiering, konferenser, publikationer med mera). Institutets kärnverksamhet finansieras till största delen av statsanslag från Utbildningsdepartementet, Forskningspolitiska enheten. Institutet har även ett kulturpolitiskt uppdrag inom vilket utåtriktad verksamhet sker, huvudsakligen genom program öppna för allmänheten som syftar till att lyfta fram och öka den allmänna kunskapen om barn- och ungdomslitteraturen. Denna verksamhet bedrivs huvudsakligen genom samarbeten med andra och med bidrag från exempelvis Stockholms stad, Kulturrådet och Svenska Akademien.

Institutet är en självständig stiftelse som eftersträvar dialog med olika aktörer inom verksamhetsområdet. Sbi vill stimulera en öppen och bred diskussion samt verka för en ökad kompetens och status för alla verksamma inom barnkulturområdet.

Svenska barnboksinstitutets verksamhet grundar sig i dess stadgar, som fastställer att institutet ska stödja och främja forskning och undervisning på alla nivåer i ämnet barn- och ungdomslitteratur, samla och katalogisera i Sverige utgiven barn- och ungdomslitteratur, upprätthålla ett forsknings- och referensbibliotek, vara ett internationellt kontaktorgan, öka kunskapen om och förståelsen för barn- och ungdomslitteratur samt sprida forskning och information om barn- och ungdomslitteratur till förlag, media, bibliotek och andra institutioner.

Stiftare och representerade i styrelsen är Stockholms universitet, Svenska Förläggareföreningen, Föreningen Svenska Tecknare och Sveriges Författarförbund. Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet står, liksom andra stiftelser, under Länsstyrelsens tillsyn.

Året 2021 – sammanfattning

År 2021 har varit ett produktivt och framgångsrikt år för Svenska barnboksinstitutet. Den anpassning av verksamheten till de nya förhållanden som pandemin medförde under 2020 togs med in i det nya verksamhetsåret. Det utåtriktade arbetet har till största del genomförts digitalt. De lärdomar som drogs efter det första pandemiåret med omställning till digital verksamhet fick fortsatt mycket positivt respons från omvärlden. Såväl forskningssamarbeten som programverksamhet och biblioteksservice har i stor utsträckning också flyttats över i digitala kanaler.

Det forskningsfrämjande arbetet har bedrivits på en rad olika plan. Det till Sbi förlagda forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden*, finansierat av Riksbankens Jubileumsfond, har rönt stor uppmärksamhet under året och verksamheten inom projektet har varit omfattande. Sbi:s forskningsprojekt om Barnbiblioteket Saga har fortskridit och 5,5 miljoner kronor för ett digitaliseringsprojekt inom ramen för det större projektet har under året tilldelats av Riksbankens

Jubileumsfond. Projektet *Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia* befinner sig i slutfasen. Nya titlar har tillkommit i Sbi:s vetenskapliga skriftserie och institutets tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* hade ett framgångsrikt år vad gäller antalet publicerade artiklar.

Även den forskningsstödande verksamheten har pågått med oförändrad kraft. Arbetet med bokinsamling, inköp och katalogisering i institutets forsknings- och referensbibliotek har fortgått. Det mesta av servicen har genomförts via e-post, telefon och i förhand bokade besök men när smittspridningen lättade något under hösten kunde biblioteket återigen öppna för drop-in och flera forskare kunde genomföra längre vistelser vid institutet. Utgivningen av barn- och ungdomsböcker i Sverige är fortsatt stor och en av bibliotekets viktigaste uppgifter är att samla in och hantera detta material.

De ambitioner att stödja och främja barns och ungdomars läsning som uttrycks av bland andra politiker, förmedlare och bibliotekarier bidrar till att intresset för svensk barn- och ungdomslitteratur i samhället är stort. Det i sin tur bidrar till att efterfrågan på Sbi:s expertkunskaper vad gäller utgivningen av och forskningen om barn- och ungdomslitteratur alltjämt är hög. Det märks till exempel i förfrågningar och mediabevakning kring den årliga Bokprovningsen, Sbi:s forskningsprojekt och inför utdelningen av olika litteraturpriser, liksom i forskares, studenters och allmänhetens förfrågningar till Sbi.

Institutet har lyckats fortsatt bra med att ställa om till digitala aktiviteter. Programverksamheten med flaggskeppet Bokprovningsen har i stort sett gjorts om till digitala program. Några arrangemang genomfördes också fysiskt, till exempel den uppskattade kursen "Att skriva barnbokskritik". Ett lyckat hybridevenemang genomfördes i forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden* och de populära barnlitterära vandringarna fortsatte under våren och hösten. Aktiviteten ökade också i institutets sociala medier.

Det interna arbetet har inneburit att stora delar av arbetsgruppen arbetat hemifrån. Det från föregående år pausade arbetet med mål och visioner har återupptagits under året med intensifierad kraft, liksom arbetet med att se över interna dokument. Flera nya tekniska lösningar har dessutom implementerats.

Viktiga händelser under året

- 5,5 miljoner kronor tilldelades från Riksbankens Jubileumsfond för ett treårigt digitaliseringsprojekt om Barnbiblioteket Saga.
- De första forskningsresultaten publicerades i forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden* och omfattande verksamhet med konferensdeltagande, åtskilliga publiceringar och programmedverkan samt ett fortsatt stort medialt intresse kännetecknade året.
- Projektet *Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia* gick in i sin slutfas.
- *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* hade ett framgångsrikt år med publikation av 15 nya artiklar.

- Den internationella forskningsantologin *Silence and Silencing in Children's Literature* publicerades och lanserades.
- Framgångsrikt genomförande av en diger programverksamhet med bland annat digital Bokprovning och fysiska litterära vandringar.
- Genomförande av kursen "Att skriva barnbokskritik".
- Retroaktiv katalogisering av Suecana och donationer av äldre barnböcker till samlingarna.
- Planeringsdag om institutets mål och visioner samt löpande arbete med mål och visioner, personalhandbok, institutets lokala avtal samt olika policydokument.
- Byte av IT-leverantör, ny telefonlösning samt införande av dokumenthanteringsplan.

Forskningsfrämjande verksamhet

Svenska barnboksinstitutets forskningsfrämjande verksamhet har varit omfattande under året. Mycket har inte minst hänt i institutets olika forskningsprojekt. De första forskningsresultaten i *Astrid Lindgren-koden* har redovisats och åtskilliga publikationer och presentationer har kommit ur projektet, som även fortsatt har väckt ett stort medialt intresse. I slutet av året tilldelades Sbi 5,5 miljoner kronor från Riksbankens Jubileumsfond för ett treårigt digitaliseringsprojekt inom ramen för institutets forskningsprojekt om Barnbiblioteket Saga. Till detta kan läggas att projektet *Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia* under året gick in i sin slutfas.

När det gäller publikationer har den internationella forskningsantologin *Silence and Silencing in Children's Literature* publicerats och lanserats. Institutets tidskrift, *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning*, har också haft ett framgångsrikt år med publicering av 15 nya artiklar. I institutets skriftserie har fyra nya titlar utkommit.

Bland samarbetena med andra institutioner kan nämnas en digital endagskonferens om hästböcker som arrangerades av Linnéuniversitetet/CHILLI tillsammans med bland andra Sbi. Institutet har trots pandemin även kunnat ta emot ett antal gästforskare under året.

Forskningsprojekt

Forskningsprojektet Astrid Lindgren-koden

Forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden*, som startade 2020 och kommer att utmynna i den första studien av Astrid Lindgrens originalmanuskript, har nu pågått i två år. Projektledare fil.dr Malin Nauwerck (Sbi) genomförde under hösten en halvtidsrapportering till Riksbankens Jubileumsfond som gav positivt bifall för fortsatt arbete.

Projektets främsta resultat hittills när det gäller avkodningsarbetet är digitalisering av allt primärmaterial (52 stenogramblock), en framgångsrik utveckling av en metod för automatisk hantering av digitaliserat material (pre-processing), en framgångsrik utveckling av en metod för

avkodning av Lindgrens stenografi genom crowdsourcing, full avkodning/manuell transkribering av allt primärmaterial (de 52 stenogramblocken) genom nämnda metod samt påbörjad utveckling av anpassade metoder för bildanalys och automatisk transkribering som har lagt grunden för automatisk avkodning av Lindgrens stenografi. Eftersom allt primärmaterial nu är transkriberat har förutsättningarna för automatisk avkodning stärkts. Digital metodutveckling av projektdeltagare professor Anders Hast och hans doktorand Raphaela Heil (Uppsala universitet) har presenterats på tre internationella konferenser och resulterat i tre referegranskade publikationer (se lista i bilaga).

Litteraturvetenskaplig forskning på det transkriberade primärmaterialet har även inletts och projektets litteraturvetenskapliga frågeställningar har delvis börjat besvaras. Ett centralt litteraturvetenskapligt resultat är påvisandet av ett samband mellan stenografen som skrivmetod och Lindgrens litterära stil, en så kallad "stenografisk effekt" i Lindgrens verk, vilket diskuteras av Nauwerck i publikationen "Sagoberättaren, sekreteraren och den spelande linden. Muntlig poetik i Astrid Lindgrens ljudvärldar" publicerad i *Från Strindberg till Storytel* (2021).

En rad samarbeten och sidoprojekt har också etablerats, med till projektet anslutna doktorander och masterstudenter, och med institutioner som Litteraturbanken, Kungliga biblioteket samt forskargrupperna CHILL vid Linnéuniversitetet och UCOL vid Uppsala universitet. De senare syftar framför allt till att säkra metodernas fortlevnad och generaliserbarhet samt tillgång till Lindgrens originalmanuskript, både för allmänheten och för framtida forskning.

Astrid Lindgrens stenogramblock har inom ramen för projektet transkriberats genom framgångsrik crowd/expertsourcing. Denna har ägt rum via en plattform tillgänglig hos Svenska barnboksinstitutet och genom digitala hackatons under gemensam ledning av Malin Nauwerck och projektdeltagare Karolina Andersdotter. Som en avslutning på delmålet om transkribering av materialet anordnades i december ett hybrid-event på Sbi i form av ett hackaton, där tre hittills oregistrerade stenogramblock tillhandahållna av Astrid Lindgren AB, liksom block 1 och 2 av *Karlsson på taket smyger igen* (som ingår i Sbi:s samlingar), analyserades av stenografer.

Projektet har under året fått omfattande medial uppmärksamhet. Nämnda hackaton bevakades till exempel av P1 morgon, TT, TV4 Nyheterna och TV4 Nyhetsmorgon. Projektet uppmärksammades även bland annat i ett längre illustrerat reportage om kreativa processer i tidningen *Författaren* samt en lång forskningsinriktad intervju på barn- och ungdomslitteratursidorna i den tyska veckotidningen *Die Zeit*.

Utöver detta har projektet under 2021 resulterat i en rad publikationer, presentationer på internationella konferenser och andra presentationer av projektets forskare och till projektet knuten doktorand och masterstudent (se lista i bilaga).

Forskningsprojektet Barnbiblioteket Sagas arkiv

I forskningsprojektet *Barnbiblioteket Sagas arkiv. Kartläggning och visualisering av en svensk barnboksserie (1899–1970)* undersöks betydelsen av Svensk Lärartidnings förlags utgivning, som med Barnbiblioteket Saga gjorde en av de största läsfrämjandesatsningarna genom tiderna i Sverige. Barnbiblioteket Saga startades av folkskollärarna vid förrföra sekelskiftet och på 1960- och 1970-

talen överfördes Saga-arkivet till Svenska barnboksinstitutet. Det övergripande syftet med projektet är att tillgängliggöra och forska om samlingen och arkivet. Centrala frågeställningar är: Vilka förhandlingar och förmedlingsprocesser måste ett verk passera för att nå fram till barnet för hundra år sedan? Vilka instanser och aktörer är inblandade? Hur förvaltas det barnlitterära arvet och för vem? På vilket sätt är erfarenheter från Saga relevanta för lustläsning i dag? Hur kan digitaliseringsinsatser utformas så att arkivet blir tillgängligt för såväl forskare som barn och en bredare allmänhet? Projektet avser att utarbeta en strategi för digitalisering av samlingen samt att forska om skapande, förvaltning och förmedling av ett barnlitterärt kulturarv.

Projektledare är docent Åsa Warnqvist (Sbi) och projektet administreras av Sbi. Forskningen bedrivs av 12 forskare verksamma vid sju svenska universitet och högskolor. Samtliga är välmeriterade inom för projektet relevanta områden. Medverkande forskare är docent Maria Andersson (Stockholms universitet), fil.dr Anne Banér (Stockholms universitet), professor emeritus Ulf Boëthius (Stockholms universitet), professor Elina Druker (Stockholms universitet), fil.dr Martin Hellström (Linnéuniversitetet), professor emerita Lena Kåreland (Uppsala universitet), docent Sara Kärrholm (Lunds universitet), fil.dr Eva Nordlinder (Mittuniversitetet), professor Björn Sundmark (Malmö universitet), docent Åsa Warnqvist (Sbi), professor Olle Widhe (Göteborgs universitet) och docent Magnus Öhrn (Stockholms universitet). Under projektets initiala fas bedrevs det med medel från Anérstiftelsen, Åke Wibergs Stiftelse och Magnus Bergvalls Stiftelse, sedan 2019 med medel från Lärarstiftelsen för några mindre forskningsuppgifter, kartläggning av delar av arkivet inför digitalisering samt en workshop som på grund av coronapandemin har flyttats till 2022.

Hösten 2021 tilldelades Sbi 5,5 miljoner kronor från Riksbankens Jubileumsfond för ett treårigt digitaliseringsprojekt inom ramen för det större projektet. Digitaliseringsprojektet genomförs 2022–2025 i samarbete med Centrum för Digital Humaniora (CDH) vid Göteborgs universitet och Litteraturbanken. Medverkande är ovan nämnda forskare Lena Kåreland, Olle Widhe och Åsa Warnqvist samt projektets arkivarie Simon Springare (Sbi) och dess forskningsingenjör Johan Åhlfeldt (Göteborgs universitet). Projektledare är Åsa Warnqvist. I november 2021 arrangerades en workshop på Sbi för projektdeltagarna med fokus på digitaliseringsfrågor och övergripande planering.

Forskningsprojektet Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia

Svenska barnboksinstitutet leder och finansierar projektet *Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia*, som ska resultera i ett översiktsverk över svensk barn- och ungdomslitteratur och dess historia. Professor emerita Boel Westin (Stockholms universitet) är vetenskaplig redaktör och docent Åsa Warnqvist (Sbi) är redaktör och projektledare. Projektets redaktionsråd består av professor emeritus Ulf Boëthius (Stockholms universitet), professor emerita Lena Kåreland (Uppsala universitet), fil.dr Janina Orlov (Stockholms universitet) och professor Elina Druker (Stockholms universitet). Arbetet med projektet befinner sig i slutbearbetningsfasen. Under 2021 har Boel Westin, Åsa Warnqvist och Simon Springare (Sbi) löpande arbetat med systematiska och kronologiska genomgångar av manuskriptet samt bildurval. Utgivningen är planerad till 2022 med Natur & Kultur som utgivande förlag. Medel för projektet har under åren tilldelats från Kungliga Patriotiska Sällskapet, Svenska Akademien, Torsten Söderbergs Stiftelse, Åke Wibergs Stiftelse, Konung Gustav VI Adolfs fond för svensk kultur och Stiftelsen Olle Engqvist Byggmästare.

Under arbetets gång har redaktionen identifierat områden där tidigare forskning saknas. Detta har resulterat i tidskrävande grundforskning för att göra den historiska översikten fullständig. Det är också den främsta anledningen till att projektet har dragit ut på tiden. Verket kommer att fylla en viktig funktion för såväl lärarutbildningen och andra utbildningar som för allmänheten, media och det barnlitterära fältet i dess helhet.

Vetenskapliga publikationer

Forskningsantologin Silence and Silencing in Children's Literature

Hösten 2021 utkom den internationella forskningsantologin *Silence and Silencing in Children's Literature* på Makadam förlag, som nummer 156 i Svenska barnboksinstitutets skriftserie. Den nästan 400 sidor långa volymen är ett samarbete mellan Sbi, Malmö universitet, Stockholms universitet och Åbo Akademi i Finland. Boken har sin utgångspunkt i den internationella forskarkonferensen IRSC Congress 2019: *Silence and Silencing in Children's Literature* som Sbi år 2019 arrangerade i samarbete med dessa tre universitet. Redaktörer är konferensarrangörerna professor Elina Druker (Stockholms universitet), professor Björn Sundmark (Malmö universitet), docent Åsa Warnqvist (Sbi) och docent Mia Österlund (Åbo Akademi).

Konferensens tema var tystnad och tystanden i barn- och ungdomslitteraturen, ett ämne som fortsatt väcka uppmärksamhet i den akademiska världen långt efter konferensens slut. De senaste två åren har flera vetenskapliga artiklar baserade på presentationer från konferensen publicerats i den vetenskapliga tidskriften *International Research in Children's Literature* och i Sbi:s egen tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning*, samtliga redigerade av Druker, Sundmark, Warnqvist och Österlund. Boken *Silence and Silencing in Children's Literature* samlar dessa artiklar i en enda volym. Den innehåller även fem bidrag baserade på konferensens fem keynotes och en längre introduktion av redaktörerna. Totalt består *Silence and Silencing in Children's Literature* av nitton texter författade av forskare från hela världen som alla bidrar med olika perspektiv på tystnadens och tystandets många uttryck och funktioner i barn- och ungdomslitteraturen.

Omslaget är skapat av den finlandssvenska bilderbokskonstnären Linda Bondestam, som medverkade vid en nordisk temakväll under konferensen 2019, och boken lanserades på den internationella konferensen IRSC Congress 2021: *Aesthetic and Pedagogic Entanglements* som genomfördes digitalt i oktober 2021. Medel för utgivningen av boken tilldelades från Stiftelsen Längmanska kulturfonden, Helge Ax:son Johnsons stiftelse och Sven och Dagmar Saléns stiftelse.

Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning

Institutets tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* är den enda vetenskapliga tidskriften i Sverige med fokus på barn- och ungdomslitteratur. Tidskriftens artiklar och recensioner publiceras enligt Open Access-principen och är fritt tillgängliga på www.barnboken.net. Tidskriften är även tillgänglig i fulltext via flera stora öppna internationella databaser och indexeras i 24 databaser i Sverige och internationellt, bland andra Scopus, Google Scholar och MLA International Bibliography. Under 2021 fick tidskriften 77 nya prenumeranter att jämföra med 1 020 nya föregående år. De senaste årens ökning av prenumeranter är en följd av omfattande marknadsföring i samband med

arrangerandet av forskarkonferensen IRSC Congress 2019 och en mer blygsam ökning under 2021 var att vänta. Totalt har tidskriften nu 2 032 prenumeranter från hela världen som läser artiklar och recensioner direkt på tidskriftens webbplats eller genom egna nedladdningar.

År 2021 har *Barnboken* publicerat artiklar inom tre större teman. Årets största tema är "Poesi för barn och unga". Det består av sju artiklar som undersöker såväl klassiska som nyare exempel på nordisk poesi riktad till en yngre publik från en rad perspektiv. Flera av bidragen behandlar även poesi som luckrar upp gränsdragningen mellan vuxen- och barnläsare. Till temat hör också en introduktion författad av gästredaktörerna fil.dr Johan Alfredsson (Göteborgs universitet) och professor Anne Skaret (Høgskolen i Innlandet, Norge).

Ett annat tema i årets volym är "Silence and Silencing in Children's Literature", som fortsatte från 2020. Temat är sprunget ur IRSC Congress 2019 som satte ljus på tystnad och tystanden i barnlitteraturen. Det stora intresset för konferensen ledde till ett ovanligt stort antal inskickade abstracts, vilket gjorde att *Barnbokens* tema fick sträcka sig över två volymer. Under 2020 publicerades de första åtta artiklarna om tystnad och tystanden i *Barnboken*. I årets volym, årgång 44, avrundas temat med två bidrag som fokuserar på olika former av tystande strategier i böcker för barn och unga. Gästredaktörer är konferensarrangörerna professor Elina Druker (Stockholms universitet), professor Björn Sundmark (Malmö universitet), docent Mia Österlund (Åbo Akademi, Finland) och ordinarie redaktör docent Åsa Warnqvist (Sbi). I temat ingår även en introduktion skriven av gästredaktörerna.

Årets tredje tema är "Översättning". Det utgörs av fem spontaninskickade bidrag där översättning av barn- och ungdomslitteratur är den röda tråden. Artiklarna behandlar både faktaböcker och skönlitteratur liksom översättningar till och från de nordiska språken. Slutligen innehåller sektionen "Övrigt" ett bidrag som behandlar en äventyrsberättelse om första världskriget från 1914.

Totalt publicerades i årgång 44 (2021) 15 artiklar (varav åtta på svenska, tre på engelska, tre på norska och en på danska). 15 recensioner av teoretisk litteratur publicerades även under året (varav tio på svenska, fyra på engelska och en på norska).

Barnbokens Facebooksida som lanserades 2020 såg en fortsatt ökning av följare under 2021, med över 200 följare vid årsskiftet. På Facebooksidan publiceras bland annat inlägg om nya artiklar och intervjuer med gästredaktörer.

Redaktör för *Barnboken* 2021 var Åsa Warnqvist, som också ingår i redaktionen för tidskriften. Redaktionen bestod i övrigt av ledamöterna docent Mia Österlund (Åbo Akademi, Finland), professor Olle Widhe (Göteborgs universitet), professor Maria Jönsson (Umeå universitet) och professor Anne Skaret (Høgskolen i Innlandet, Norge). Redaktionssekreterare och recensionsredaktör har under året varit Hanna Liljeqvist (Sbi). På grund av den pågående pandemin har redaktionen inte kunnat träffas fysiskt under året utan har i stället haft ett antal digitala möten samt en omfattande löpande kommunikation via e-post. I tidskriftens internationella Advisory Board ingår 15 framstående svenska, nordiska och internationella forskare. Tidskriften ges ut med stöd från Vetenskapsrådet.

Institutets vetenskapliga skriftserie

Stora delar av den samlade barn- och ungdomslitteraturforskningen i Sverige ingår sedan 1971 i Sbi:s vetenskapliga skriftserie, Skrifter utgivna av Svenska barnboksinstitutet, som ges ut i samarbete med ett antal olika förlag och vetenskapliga institutioner. Det rör sig om akademiska avhandlingar, monografier, antologier och bibliografier inom området barn- och ungdomslitteratur. Redaktör för skriftserien är Åsa Warnqvist. Skriftserien tillfördes under 2021 fyra nya titlar. Vid årets slut omfattade skriftserien 156 titlar. Följande titlar utkom under 2021:

153 *Tillsammans i Engelsfors. Socialt fiktionsbruk i Engelsforstrilogins digitala fangemenskap 2011–2016*. Haglund, Tuva. Diss. Göteborg: Makadam, 2021.

154 *Adaption av flickskap. Normbekräftande och normbrytande i flickböcker översatta från engelska till svenska och finska 1945–1965*. Leden, Laura. Diss. Helsingfors: Helsingfors universitet, 2021.

155 *Mothers and Murderers. Adults' Oppression of Children and Adolescents in Young Adult Dystopian Literature*. Alkestrand, Malin. Göteborg: Makadam, 2021.

156 *Silence and Silencing in Children's Literature*. Druker, Elina, Björn Sundmark, Åsa Warnqvist och Mia Österlund (red). Göteborg: Makadam förlag, 2021.

Vetenskapliga samarbeten i Sverige och internationellt

Sbi har en rad samarbeten med forskare och forskningsinstitutioner i Sverige och utomlands, bland annat genom de forskningsprojekt, konferenser och publikationer som Sbi initierar och leder. Institutets mest omfattande samarbete 2021 var med Stockholms universitet, Malmö universitet och Åbo Akademi i Finland kring de publiceringar som är resultatet av IRSCS Congress 2019 (se särskild rubrik). Under året har Sbi även samverkat med Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet, Lunds universitet, Malmö universitet, Stockholms universitet och Åbo Akademi kring medelsansökningar för gemensamma forskningsprojekt. Under året har även Hanna Liljeqvist (Sbi) antagits som doktorand vid Åbo Akademi och samarbete sker mellan Sbi, Linnéuniversitetet och Åbo Akademi kring handledning.

Under 2021 har Sbi även fortsatt haft ett nära samarbete med nätverket Centre for Childhood Research in Literature, Language and Learning (CHILL) vid Linnéuniversitetet. CHILL består av forskare från olika ämnesområden inom humaniora med ett gemensamt intresse för forskning som berör barn och barndom. Åsa Warnqvist är affilierad forskare vid universitetet och ingår i nätverket. Även Hanna Liljeqvist ingår i nätverket. 2021 anordnade Sbi bland annat flera arrangemang i samarbete med CHILL (se vidare rubrikerna En dag om hästböcker och Program om lättläst barn- och ungdomslitteratur) och Sbi:s medarbetare Hanna Liljeqvist, Malin Nauwerck och Åsa Warnqvist deltog i CHILL:s seminarier med egna presentationer och som åhörare.

Sbi fortsatte även de samarbeten som tidigare inletts i syfte att manifesteras Sbi:s uppdrag att verka i hela Sverige och som internationellt kontaktorgan. Det internationella samarbetet manifesterades i hög grad genom Åsa Warnqvists engagemang i forskarsammanslutningen International Research

Society for Children's Literature (IRSL). Warnqvist var t.o.m. oktober 2021 vice ordförande och kassör i sällskapets styrelse.

Det tidigare inledda tvärvetenskapliga Erasmus-samarbetet med University of Glasgow fortsatte även 2021, men har i praktiken inte kunnat leda till något utbyte på grund av reserestriktionerna under coronapandemin. Samarbetet innebär att studenter har möjlighet att vistas vid Sbi en tid under deras tvååriga masterutbildning International Masters in Children's Literature, Media and Culture (IM CLMC). Även forskarutbyten kan komma i fråga. Samarbetet sker mellan University of Glasgow och en rad organisationer, förutom Sbi även universitet i Barcelona i Spanien, Aarhus i Danmark, Tilburg i Nederländerna och Vancouver i Kanada.

Vetenskapliga konferenser

En dag om hästböcker. Möten mellan författare, illustratörer och forskare

Den 22 april 2021 genomfördes en digital endagskonferens om hästböcker under rubriken "En dag om hästböcker: Möten mellan författare, illustratörer och forskare". Konferensen var ett samarrangemang mellan Linnéuniversitetet/CHILL, Sbi, KULTURLABBET Region Västmanland och Författarförbundets barn och ungdomslitterära sektion (BULT). Trots att hästboken är älskad av många är den också en ofta förbisedd genre. Konferensen syftade därför till att synliggöra både hästboken och hästboksforskningen.

Förmiddagens program, som var öppet för alla med ett intresse för hästböcker, bjöd på presentationer om hästboksforskning och ett förläggarsamtal om hästbokens möjligheter och utmaningar ur ett förlagsperspektiv. Eftermiddagens program bestod av reflekterande samtal kring hästboken i helgrupp och mindre grupper. Denna del av programmet riktades specifikt till författare, illustratörer och forskare. Ett mål med dagen var att skapa en mötesplats och ett nätverk för upphovspersoner och forskare som intresserar sig för hästboken, för att kunna sprida och fördjupa kunskapen om genren. 120 personer deltog i konferensen.

Övrig forskningsfrämjande verksamhet

Sbi har de senaste åren arbetat aktivt för att knyta till sig forskare, dels genom att anordna aktiviteter som workshops och program och initiera bok- och forskningsprojekt, dels genom att förenkla möjligheterna att sitta på Sbi och arbeta med direkt tillgång till biblioteksmaterial och arkiv. Sedan 2018 finns sex särskilda forskarplatser i biblioteket.

Gästforskare vid Svenska barnboksinstitutet

Med anledning av coronapandemin blev det inga längre forskarbesök under våren 2021, men under hösten hade flera forskare och forskarstuderande möjlighet att besöka Sbi för längre vistelser. Dessa innefattade både besökare bosatta i Sverige och i andra länder. Till de senare hörde Anna Klimont, doktorand vid Universitetet i Gdańsk i Polen, och Nina Goga, professor vid Högskolan på Vestlandet i Norge. Goga var en av Sbi:s korttidstipendiater 2019 och kunde på grund av pandemin utnyttja sitt stipendium först 2021. Under hösten besöktes Sbi även av fil.dr Lisa Källström och docent Sara

Kärrholm, båda universitetslektorer vid Lunds universitet. Ytterligare några forskare hade planerat längre vistelser som fick skjutas upp till följd av pandemin, däribland 2020 års Solkatten-stipendiat fil.dr Anne Morey, verksam vid Texas A&M University i USA.

2021 års Solkatten-stipendium tilldelades fil.dr Sarah Mygind vid Institut for Kommunikation og Kultur vid Aarhus universitet i Danmark. Stipendiet delas ut av Astrid Lindgrens Stiftelse Solkatten, huvudsakligen för forskningsvistelser vid Svenska barnboksinstitutet, och administreras av Sbi. Stipendiet kommer att användas till ett nytt forskningsprojekt som ska sätta fokus på hur den skandinaviska barnlitteraturens produktions-, distributions-, och förbrukningsmässiga villkor har påverkats av det förändrade medielandskapet. Inga korttidsstipendier utlystes under 2021.

Två stipendiater tilldelades även Martha Sandwall-Bergströms forskarstipendium, som Sbi också administrerar. Mottagarna var fil.dr Tuva Haglund (Uppsala universitet) och fil.dr Hilda Jakobsson (Stockholms universitet).

Forskningsstödjande verksamhet

Forsknings- och referensbiblioteket

Svenska barnboksinstitutets bibliotek ger service till alla som söker information om barn- och ungdomslitteratur och den forskning som bedrivs om denna. Bibliotekets huvudsakliga målgrupper är forskare och studenter men service ges även till bibliotekarier, pedagoger, upphovspersoner, journalister och en intresserad allmänhet.

Med anledning av coronapandemin har biblioteket under året haft varierade öppettider och rutiner kring besök. Besökarna har kunnat boka in sig för att låna och återlämna teoretisk litteratur de flesta veckodagar. I perioder har besökare även kunnat arbeta på plats och biblioteket har under hösten tagit emot studiebesök och gästforskare. Biblioteket har haft fortsatt ökad service via e-post och fjärrlån.

Sbi var remissinstans och skrev svar till pliktmaterialutredningen "Papper, poddar och ... Pliktmateriallagstiftning för ett tryggt källmaterial" (SOU 2021:32). Bibliotekarierna ansvarade för arbetet med remissvaret i samråd med ledningsgruppen.

Samlingarna

I institutets samlingar ingår barnbokssamlingen, den teoretiska samlingen samt en rad specialsamlingar, varav den största är Saga-arkivet. Institutets katalogiserade bokbestånd uppgick vid årsskiftet till 125 057 volymer. Därtill kan läggas 33 aktiva periodiska publikationer.

Under 2021 har arbetet med omflyttning av barnbokssamlingen i magasinen fortsatt till följd av att ett nytt rullarkiv inrättades hösten 2020.

Barnbokssamlingen

Sbi:s bibliotek har haft som mål att samla in hela 2021 års produktion av barn- och ungdomsböcker i Sverige. Eftersom biblioteket inte är ett pliktbibliotek bygger samlingen på gåvor. I stort sett alla i Sverige verksamma förlag och utgivare skänker generöst ett exemplar av varje utgiven barn- och ungdomsbok till institutet. Under 2021 mottog Sbi även en större donation av äldre barnböcker och barntidningar från Örebro stadsbibliotek. Även privatpersoner donerade äldre böcker och annat material under 2021.

Alla barn- och ungdomsböcker indexerats och registreras i Libris varefter posterna förs över till Sbi:s bibliotekskatalog. Biblioteket katalogiserade 2021 totalt 2 569 barn- och ungdomsböcker, vilket är en liten ökning jämfört med 2020. Katalogiseringen omfattar främst böcker utgivna i Sverige men under 2021 katalogiserades även den återstående Suecanan (svenska original utgivna i andra länder). Sedan 2020 samlar Sbi inte längre på Suecana.

Kungliga biblioteket har under 2021 startat en ny ankomstregistrering av böcker. Utredning om hur detta påverkar Sbi samt om Sbi kan ha en liknande ankomstregistrering pågår.

Den teoretiska samlingen

Svenska barnboksinstitutets teoretiska samling är en av de äldsta och största i världen inom området barn- och ungdomslitteratur och därmed en unik resurs för både nationella och internationella forskare. Biblioteket förvärfvar svensk och utländsk akademisk litteratur om barn- och ungdomslitteratur inom ämnet litteraturvetenskap och angränsande forskningsområden, samt relevant facklitteratur som behandlar barn- och ungdomslitteratur. Den utländska litteratur som förvärfvas är huvudsakligen skriven på engelska. Biblioteket köper även in kurslitteratur som används vid kurser i litteraturvetenskap och barnkultur i flera exemplar.

Sbi förvärfvar tryckta böcker och periodika till den teoretiska samlingen och utgör därmed ett viktigt komplement till högskole- och universitetsbiblioteken, som har alltmer av digitala medier i sitt bestånd. Sbi står, precis som många andra specialbibliotek, inför en rad utmaningar vad gäller tillgång till digitalt material. Biblioteket följer utvecklingen inom området digitala medier bland annat genom medverkan i nationella nätverk för specialbibliotek, Bidsamkonsortiet och medlemskap i Föreningen för vetenskaplig publicering. Institutets teoretiska samling är tillgänglig för hemlån och fjärrlån. Uppsatser inom ämnet publicerade efter 2011 finns tillgängliga i elektronisk form.

Antalet förvärfvade teoretiska verk under 2021 uppgick till 200 titlar, vilket är i linje med den preciserade inköspolicy som utarbetats de senaste åren. Under 2021 har Sbi:s bestånd av kurslitteratur breddats.

Till den teoretiska samlingen hör ett 40-tal tidskrifter. Många av dem har ämnesord på artikelnivå, vilket gör artiklarna sökbara i katalogen. Allt fler tidskrifter ges ut i digitalt format och vissa av Sbi:s tidskriftsprenumerationer har därmed blivit digitala och är numera tillgängliga online. Sbi länkar även till ett antal Open Access-tidskrifter på bibliotekets webbsida. Nya förvärv och äldre teoretisk litteratur presenteras regelbundet i Sbi:s sociala medier.

Katalogisering

Sbi:s bibliotek sätter sedan 20 år tillbaka systematiskt ämnesord på den barn- och ungdomslitteratur som ges ut i Sverige och sedan 1970-talet på den teoretiska litteratur som köps in till biblioteket. Alla ämnesord är sökbara i Sbi:s bibliotekskatalog och i Libris. Under 2021 har utöver löpande katalogisering av nyförvärv även punktinsatser gjorts för retroaktiv katalogisering av Suecana samt donationer av äldre barnböcker till samlingarna.

Barnämnesord

Sbi har det formella och nationella ansvaret för arbetet med att utveckla och administrera ämnesord för barn- och ungdomsboksutgivningen, de så kallade barnämnesorden, som bidrar till att barn- och ungdomslitteraturen blir sökbar i bibliotekskataloger. Under 2021 har arbetet med att utveckla och påföra ämnesord och genrebeteckningar i katalogposterna för barn- och ungdomsböcker fortsatt. Barnämnesorden gynnar både institutets huvudmålgrupp, forskarna, samt andra målgrupper, inte minst folkbibliotekens användare.

Redaktionen för barnämnesorden samverkar med Svenska ämnesord vid Kungliga biblioteket samt en referensgrupp som under 2021 utgjordes av deltagare från Bibliotekstjänst (BTJ), Lunds stadsbibliotek, Mediateket i Stockholm, Stockholms stadsbibliotek, Göteborgs stadsbibliotek och Umeå stadsbibliotek. Redaktionen är sammankallande för referensgruppen som vanligtvis har fyra möten per år (två fysiska och två via e-post). Det ena fysiska mötet genomfördes på plats på Sbi och det andra genomfördes digitalt. Vid mötena fattas beslut om nya barnämnesord, vilka Sbi:s bibliotek sedan auktoriserar i Libris. Alla ämnesord är även sökbara i Kungliga bibliotekets databas för ämnesord, id.kb.se. Vissa funktioner saknas emellertid fortfarande i Libris XL. I kontakten med redaktionen för Svenska ämnesord har ärenden skapats hos Libris utvecklingsteam för att genomföra till exempel större ändringar av barnämnesord.

Under 2021 har fyra nyhetsbrev skickats ut innehållande information om nya barnämnesord samt annat av intresse inom området. I dagsläget går nyhetsbrevet ut till drygt 150 prenumeranter, främst från olika bibliotek. Andelen prenumeranter har under året ökat något. Redaktionen har under året även märkt en liten ökning av inkommande e-post till barnämnesordens e-postadress. E-posten rör främst frågor kring hur barnämnesorden ska användas.

Teoretiska ämnesord

Teoretisk litteratur som köps in till institutets bibliotek förses med ämnesord från Sbi:s egen ämnesordslista för största möjliga sökbarhet. Sbi indexerar även tidskriftsartiklar från svenska och internationella tidskrifter rörande barn- och ungdomslitteratur och barnkultur samt uppsatser i Libris. De återfinns dels i Sbi:s bibliotekskatalog, dels i ämnesbibliografin BULB. Den teoretiska ämnesordslistan utvecklas kontinuerligt av redaktionen på Sbi, nya ämnesord diskuteras och antas vid regelbundna biblioteksmöten.

Publika arrangemang

Svenska barnboksinstitutets ämnesområde engagerar och intresserar långt fler än de som studie- eller yrkesmässigt söker information om barn- och ungdomslitteratur. Även om institutets målgrupper framför allt är forskare och studenter samt upphovspersoner, journalister, redaktörer, pedagoger i skola och förskola, bibliotekarier och andra förmedlare, når institutets verksamhet och service också andra som vill fortbilda sig eller söker svar på frågor om barn- och ungdomslitteratur, däribland privatpersoner. Institutet har under 2021 anordnat program, utställningar, en kurs samt studiebesök.

Allmänheten samt representanter för de organisationer och myndigheter som finns i Sbi:s ständigt vidgade kontaktnät inbjuds alla till de aktiviteter som institutet anordnar. Via program, nyhetsbrev och sociala medier sprids anpassad information om bland annat ny forskning. Sbi:s publika verksamhet har under året haft stort medialt genomslag.

Program, utställningar och annan publik verksamhet

Sbi:s programverksamhet och utställningar syftar till att sprida kunskap om nya forskningsresultat och barns och ungas läsning samt skapa intresse för och opinion kring barn- och ungdomslitteraturens roll i samhället. Precis som året innan fick den publika verksamheten ställas om och anpassas till de nya rådande förhållandena. Sbi arrangerade totalt tio program och sju litterära vandringar under 2021 samt var medarrangör vid ytterligare tre program.

En viktig del i uppdraget att sprida information och forskningsresultat till förmedlare och andra som arbetar med barn- och ungdomslitteratur och/eller barns och ungas läsning är att erbjuda olika typer av fortbildning och kompetensutveckling. Under 2021 manifesterades detta framför allt i kursen "Att skriva barnbokskritik" samt fysiska och digitala studiebesök.

Bokprovning 2021, de barnlitterära vandringarna med relaterat program samt *Astrid Lindgren-kodens* hackaton har genomförts med stöd från Stockholms stad. Övriga program har genomförts i egen regi eller med annan extern finansiering och i samarbete med andra organisationer. Kursen "Att skriva barnbokskritik" genomfördes med medel från Svenska Akademien och Kulturrådet (se vidare bilaga för fullständig lista över Sbi:s programverksamhet).

Bokprovningen

Svenska barnboksinstitutets största årliga evenemang Bokprovningen arrangerades för tjugooåttonde gången 2021. Även detta år genomfördes den helt digitalt. 2021 års Bokprovning omfattade fyra filmade föreläsningar, en dokumentation med statistik och analyser, åtta filmer om utställningen samt ökad närvaro i sociala medier.

Bokprovningens målgrupp är i första hand forskare, bibliotekarier och studenter, i andra hand alla vuxna med intresse för barn- och ungdomslitteratur. Målet med Bokprovningen är att beskriva föregående års utgivning av barn- och ungdomsböcker genom statistik och med fördjupningar i bland annat framträdande teman. Bokprovningen är därmed ett slags litteraturhistoria i mikroformat som

belyser ett enskilt år och gör jämförelser bakåt. Särskild uppmärksamhet i Bokprovning 2021 gavs kapitelboksutgivningen, böcker med historiska teman, lek i bilderböcker, utgivningen av ljudböcker samt böcker relaterade till pandemin. Noterbart är också att den fysiska utgivningen minskade för tredje året i rad sedan 2010 och att översättningarna inte har legat på så låg nivå sedan Bokprovningen startade 1993 (36 procent). Det är troligen den lägsta andelen någonsin i den svenska barn- och ungdomsboksutgivningens historia.

Varje år bjuder Svenska barnboksinstitutet in en eller flera externa experter för att föreläsa eller skriva om ett särskilt tema som en del av Bokprovningen. Inför årets Bokprovning bjöds fyra experter in. Dessa var fil.dr Katarina Rejman (Stockholms universitet), som föreläste utifrån rubriken "Är det lätta lätt och det svåra svårt? En didaktisk-estetisk läsning av 2020 års kapitelböcker"; docent Andreas Hedberg (Uppsala universitet), som föreläste under rubriken "En g(l)ömd historia? Historiska teman i barn- och ungdomslitteraturen 2020"; docent Ann Steiner (Lunds universitet), som bidrog med texten "Utgivningen av ljudböcker för barn och unga 2020" och Emilia Hellberg, kandidat i litteraturvetenskap med kulturvetenskaplig inriktning, som bidrog med texten "Leken i 2020 års bilderböcker". Föreläsare från Sbi var Kajsa Bäckius och Sofia Gydemo, som talade utifrån rubriken "Vad hände i utgivningen 2020? Statistik, teman och analyser". Föreläsningarna filmades av UR Samtiden den 23 april och publicerades på Sbi play på institutets webbplats i slutet av maj. Filmerna sändes även i SVT:s Kunskapskanalen. Sbi producerade även utställningsfilmer som gjordes tillgängliga på Sbi play, även de i maj.

I samarbete med Kulturrådet översattes delar ur årets Bokprovning. Översättare var docent B.J. Epstein (University of East Anglia). I samarbetet ingick också en digital bokprovning föreläsning för förläggare från hela världen, Swedish Literature Exchange. Den hölls av Kajsa Bäckius och Sofia Gydemo. De höll också en föreläsning på Bokmässan i Göteborg som visades live och digitalt.

Program om lättläst barn- och ungdomslitteratur

Sbi har i de senaste årens Bokprovningar uppmärksammat att lättläst barn- och ungdomslitteratur ökat. Det har fört med sig att den lättlästa litteraturen har utvecklats och att det nu händer mycket inom litteraturkategorin. I samarbete med CHILL vid Linnéuniversitetet och Dyslexiförbundet Skåne genomfördes därför i samband med Europeiska dyslexiveckan i oktober tre kvällar under rubriken "Lättläst – tre kvällar om lättläst litteratur för barn och unga". Medverkade gjorde professor Helene Ehriander (Linnéuniversitetet), docent Malin Alkestrand (Linnéuniversitetet), doktorand Britta Malcolm (Linnéuniversitetet), Malin Eriksson Sjögård (Linnéuniversitetet), professor Anna Nordenstam (Göteborgs universitet), professor Christina Olin-Scheller (Karlstads universitet), professor Åsa Wengelin (Göteborgs universitet), representant från Argasso förlag, Lena Maria Nordstrand (Studentlitteratur), Henny Holmqvist (Nypon förlag) samt författarna Ann Gomér, Cecilia Davidsson och Ann-Charlotte Ekensten.

Sbi arrangerade också en heldag i oktober på temat, "Perspektiv på lättläst". Programmet innehöll föreläsningar och samtal om lättlästa böckers historia, framtid och utgivning, om att skriva lättläst samt om bildernas betydelse och utformning i lättlästa böcker. Med anledning av den pågående pandemin genomfördes programmet utan publik i Sbi:s bibliotek. Det filmades av UR Samtiden och tillgängliggjordes på UR play och Sbi play i januari 2022. Programmet sänds också i SVT

Kunskapskanalen. Följande personer medverkade: läsutvecklare Lena Maria Nordstrand (Studentlitteratur), professor Anna Nordenstam (Göteborgs universitet), förläggare Alle Eriksson (Nypon och Vilja förlag), illustratören och författaren Erika Eklund Wilson, illustratören och manusförfattaren Jimmy Wallin, pedagogen Jenny Edvardsson, skolbibliotekarien Tobias Gard samt författarna Andreas Palmaer, Annelie Drewsen och Emma Frey-Skött. Dagen genomfördes med stöd från Kulturrådet och Stiftelsen Solkatten.

Barnlitterära vandringar

Svenska barnboksinstitutet fortsatte under året med de populära barnlitterära vandringsseminarier som startade under pandemin 2020. Vandringarna görs i samarbete med professor emerita Maria Nikolajeva (Cambridge University), expert på barn- och ungdomslitteratur och med omfattande erfarenhet av metodik kring vandringsseminarier. Vandringarna anknöt till berömda barn- och ungdomsböcker och utgick bland annat från de litterära skyltarna i Stockholm. En vandring genomfördes också i Rinkeby och en i Farsta. Serien bestod av sju tvåtimmarsvandringar där varje vandring ägnades en av följande böcker: Kalle Holmqvists *En mystisk typ i Farsta Centrum*, Åke Holmbergs *Ture Sventon i Stockholm*, Astrid Lindgrens *Mio, min Mio*, Gunilla Lundgrens *Min mamma är en ängel*, Peter Pohls *Janne, min vän*, Ulf Starks *Min vän Percys magiska gymnastikskor* och Mats Wahls *Vinterviken*.

Övrig programverksamhet

I samarbete med Linnéuniversitetet genomfördes under 2021 den digitala konferensen "En dag om hästböcker: Möten mellan författare, illustratörer och forskare", vilken också filmades (se särskild rubrik).

Det från förra året inledda samarbetet med Lärarstiftelsen angående ett riksdagsseminarium om läsfrämjande, "Varför gillar inte unga att läsa?", genomfördes i mars. Åsa Warnqvist (Sbi) och fil.dr Katarina Rejman (Stockholms universitet), som var engagerad av Sbi, deltog.

Sbi var även medarrangör till invigningen av Finlandsinstitutets vandringsutställning "En resa över Östersjön". Lillemor Torstensson (Sbi) deltog i en programpunkt om läsfrämjande i Finland och Sverige tillsammans med Pamela Granskog från Läsrörelsen i Finland och moderator fil.dr Janina Orlov (Stockholms universitet).

Sbi bidrog vidare med en programpunkt vid den Nordiska barnbokskonferensen i Stavanger, som genomfördes både live och digitalt. Temat var "Att möta det svåra med humor" och medverkade gjorde moderator Johanna Lundin och författarna Jenny Jägerfeld och Elin Ek.

I samband med de barnlitterära vandringarna (se särskild rubrik) genomfördes i samarbete med föreningen Textpiloterna ett program i september på Eggeby gård i Tensta, "Järva i litteraturen – platsens betydelse i fiktion för barn och unga". Medverkade gjorde professor emerita Maria Nikolajeva (Cambridge University) och författarna Gunilla Lundgren, Seluah Alsaati och Melody Farshin. Moderator var Katarina Lycken Rüter.

En digital prisceremoni genomfördes med stipendiaterna till Martha Sandwall-Bergströmstipendiet. Författarstipendiaterna var Katarina von Bredow, Sara Lövestam, Per Nilsson, Sofia Nordin, Mårten Sandén och Annika Thor. Forskarstipendiaterna var fil.dr Tuva Haglund (Uppsala universitet) och fil.dr Hilda Jakobsson (Stockholms universitet). Prisceremonin genomfördes i form av ett samtal modererat av Johanna Stenlund. Programmet genomfördes med stöd från Martha Sandwall-Bergström-fonden.

Bokmässan genomfördes som hybridevenemang och Sbi deltog med en programpunkt om Bokprovningen (se särskild rubrik).

Höstens program avslutades med ett hybridevenemang arrangerat inom ramen för forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden*. Projektet presenterades och därefter genomfördes ett hackaton där intresserade deltog antingen live eller digitalt, och avkodade några sidor ur Astrid Lindgrens stenogramblock, varav tre var helt nytillkommet material. I projektet har ytterligare tre digitala hackatons genomförts (se särskild rubrik).

Utställningar

När restriktionerna lättade under hösten kunde biblioteket öppna för besökare i begränsad utsträckning. Det innebar att besökare kunde titta på den löpande utgivningen av barn- och ungdomsböcker som finns utställd i biblioteket samt nyinköpt teoretisk litteratur. Aktiviteter för att uppmärksamma olika författare och illustratörer liksom olika barn- och ungdomslitteraturpriser har annars i första hand förlagts till sociala medier. I biblioteket ställdes dock ett urval böcker ut av bilderboksskaparen Gunilla Bergström (1942–2021) och författaren Ulf Nilsson (1948–2021). Båda var verksamma under flera decennier och har en omfattande produktion bakom sig.

2020 års utgivning av barn- och ungdomsböcker visades digitalt på Sbi Play genom att åtta kortare filmer om varje kategori producerades. Ur samlingarna lånades även ett antal exemplar av *Bland tomtar och troll* ut till Prins Eugens Waldemarsudde och utställningen "Trollbunden – John Bauer och den magiska naturen", som visades på museet under våren 2021.

Kursen "Att skriva barnbokskritik"

För tredje gången arrangerades 2021 kursen "Att skriva barnbokskritik". Denna omgång skulle ha arrangerats under 2020, men fick på grund av pandemiläget skjutas upp till 2021 och genomfördes 23–24 november.

Kursen bestod av föreläsningar, workshops samt läsning av litteratur och inlämningsuppgifter före och efter kursdagarna. Liksom tidigare år riktades kursen till verksamma kritiker, bloggare, kommunikatörer och personer som skulle vilja skriva barnbokskritik, med syftet att ge dem verktyg för att utveckla sitt kritiska tänkande kring barn- och ungdomsböcker och sin bildkompetens samt stärka dem i deras arbete.

Att kursen är sig relativt lik från kursomgång till kursomgång är viktigt för framtida påbyggnadskurser. Viss kursutveckling genomfördes dock inför denna omgång, framför allt mot bakgrund av tidigare års kursvärderingar. Kursen fick också till viss del anpassas efter

pandemin. Utöver kursavgifter finansierades kursen med stöd från Kulturrådet och Svenska Akademien. En något lägre finansiering än tidigare år påverkade i första hand ersättning för ledning/administration och fysiska utskick av kursmaterial.

Deltagarna bestod till en majoritet av antagna för 2020 som nu kunde beredas plats på kursen, ungefär en tredjedel tillkom under 2021. Sammantaget hade kursen 28 betalande deltagare (med några enstaka sena avhopp på grund av sjukdom både före kursen och under kursdagarna) från hela Sverige. Flera av deltagarna var barn- och ungdomsboksförfattare, illustratörer och biblioteksanställda, vilket är grupper som ofta inte har kunnat prioriteras i tidigare antagningar, men som nu fick chansen att gå kursen.

Upplägget för föreläsningar och workshops var likt tidigare års, med fil.dr Ulla Rhedin (forskare och kritiker), Erik Titusson (förläggare på Lilla Piratförlaget), Lotta Olsson (kritiker på Dagens Nyheter) och docent Mia Österlund (forskare och kritiker) som föreläsare och workshopledare. Kursen leddes detta år av Malin Nauwerck (Sbi).

Kursvärderingarna visade på mycket nöjda deltagare som uppskattade kursens höga kvalitet, variation och interaktiva moment. Inspirerande föreläsare och workshopledare lyftes särskilt fram. Flera deltagare uttryckte önskemål om fortsättningskurser och fördjupning inom särskilda delområden. Sammantaget fyller kritik kursen en viktig funktion och är värd att på olika sätt utvecklas.

Studiebesök

Svenska barnboks institutet erbjuder grupper att besöka institutet under ett cirka en och en halv timme långt studiebesök. Institutet presenteras och en genomgång ges av svensk barn- och ungdomslitteraturs historia och/eller Bokprovningen. Arbetet med utveckling av digitala studiebesök påbörjades år 2020 och flera sådana genomfördes år 2021, för Institutionen för ABM (Arkiv, bibliotek, museer) vid Uppsala universitet, lärarutbildningen (4–6-lärare) vid Södertörns högskola samt Institutionen för kultur och estetik vid Stockholms universitet. Under hösten har fysiska studiebesök med större grupper mottagits från Centrum för barnkultur forskning, utländska studenter som läser svenska vid sina hemuniversitet arrangerat genom Svenska institutet och Malungs folkhögskola, skivutbildningen vid Jakobsbergs folkhögskola samt några mindre grupper från Nordiska museets bibliotek, Mediateket i Stockholm och Malmö stadsbibliotek.

Informationsspridning och medial uppmärksamhet

Totalt har Svenska barnboks institutet sänt ut 41 nyhetsbrev och 23 pressmeddelanden med information om institutets forskningsprojekt, stipendietilldelningar, nya publikationer i institutets tidskrift och skriftserie samt annan forskningsfrämjande verksamhet, Bokprovningen, aktuella föreläsningar och andra evenemang. Omkring 280 inlägg i sociala medier har gjorts med text, foton och kortare filmer.

Digitala plattformar

Sbi arbetar aktivt i olika kanaler för att kunna möta den ökade efterfrågan och utveckla arbetet med att sprida forskningsresultat samt främja kommunikationssamarbeten mellan institutet och andra aktörer. Coronapandemin har fört med sig att det blivit ännu viktigare att utveckla och genomföra aktiviteter i de digitala kanalerna. Sbi:s kanaler för att sprida forskningsresultat och information om det barnlitterära fältet samt föra dialog med våra målgrupper utgörs av digitala program, webbplatsen, sociala medier och pressrummet. Tidskriften *Barnboken* är en annan kanal (se särskild rubrik).

De filmade programmen på Sbi Play gör det möjligt för alla att ta del av utbudet och har resulterat i cirka 2 800 visningar inklusive äldre filmat material (samma siffra för år 2020). I siffran ingår även de filmade föreläsningarna på Bokmässan. Bokprovningen filmades av UR Samtiden och har sänts i Kunskapskanalen och på UR Play med runt 2 000 webstarter (för TV-publiken finns ingen statistik men enligt UR är den siffran högre än antalet webstarter). Kortare filmer från Bokprovningstställningen producerades också. Många lärare och forskare vid högskolor och universitet använder filmerna från Bokprovningens föreläsningar i bland annat undervisningen. I sociala medier har arbetet med rörlig bild för att marknadsföra olika delar av verksamheten, inte minst den forskningsfrämjande, intensifierats.

Medial uppmärksamhet

När det gäller förfrågningar från media är det tydligt att institutet är en tongivande och respekterad part för experthjälp och utlåtanden. Störst uppmärksamhet i såväl tryckta som eter- och sociala medier fick Bokprovningen och *Astrid Lindgren-koden* (se särskilda rubriker). Sbi kommenterade även Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne vilket också fick genomslag i mediabevakningen. Bokprovningen och *Astrid Lindgren-kodens* aktiviteter har bland annat bevakats av TT, SVT Kulturnyheter, SVT Morgon, Sveriges Radio P1 Morgon och Kulturnytt samt spridits i sociala medier. TT skrev, liksom tidigare år, en längre artikel om Bokprovningen. Artikeln spreds sedan i flera dagstidningars tryckta upplagor och webbupplagor.

Förra årets fokus på coronapandemin i media bidrog till att Bokprovningen fick mindre uppmärksamhet än tidigare år. År 2021 blev därför genomslaget större i jämförelse och därför behöver siffrorna betraktas med detta i beaktande. 210 artiklar och notiser omnämnde Bokprovningen i redaktionella medier (online, tryckt, radio/TV), medan motsvarande siffra för 2020 var 165. Trenden visar att intresset för Bokprovningen inte bara är koncentrerat till själva releasetillfället utan de analyser av utgivningen som Bokprovningen bidrar med fortsätter att plockas upp av media under hela året.

Svenska barnboksinstitutet har totalt nämnts i redaktionella medier (online, tryckt radio/TV) 585 gånger jämfört med 322 året innan, en ökning som till stor del bör bero på coronapandemins dominans i den nationella bevakningen år 2020, men också på det stora och ökande intresset för institutets verksamhet. Forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden* har nämnts i redaktionella medier vid 152 tillfällen, att jämföra med samma period året innan med 72 omnämmanden.

Nationella och internationella kontakter

Svenska barnboksinstitutet har genom *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning*, Sbi:s vetenskapliga skriftserie, forskningsantologier, forskningsprojekt, workshops och konferenser löpande kontakt med svenska och utländska barnlitteraturforskare. Sbi:s medarbetare Hanna Liljeqvist, Malin Nauwerck och Åsa Warnqvist har även presenterat forskningsprojekt och/eller lagt fram texter vid högre seminarier vid Linnéuniversitetet.

Kontakter med våra nordiska grannländer sker även kontinuerligt bland annat genom arbetet i programrådet för den nordiska barnbokskonferensen som genomfördes i februari 2021 digitalt i Stavanger, Norge.

Regelbundet utbyte av information och material sker också med biblioteks-, arkiv- och universitetsinstitutioner samt barnboksspecialister i Europa, Nordamerika, Australien och Japan, mer sporadiskt även med Latinamerika, Afrika och övriga Asien. Nyutkomna titlar i institutets skriftserie distribueras till flera utländska mottagare, inklusive barnboksinstitutioner. Institutets tidskrift *Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning* läses av forskare över hela världen.

Bibliotekets omfattande teoretiska samling och Bokprovningen röner stor uppskattning bland dess besökare. Många hör också av sig genom institutets andra kanaler med frågor som rör svensk barn- och ungdomslitteratur. Besöken förmedlas till viss del via Svenska institutet, IBBY Sverige (International Board on Books for Young People), Kulturrådet och andra, men många specialintresserade från en mängd olika länder söker sig direkt till Sbi. Institutet har kunnat ta emot fler utländska forskare och andra branschpersoner under 2021 än året innan, särskilt under hösten, men flera besök har fått ställas in eller skjutas på framtiden på grund av coronapandemin.

Samarbeten

De vetenskapliga institutioner som Svenska barnboksinstitutet har samarbetat med under 2021 har varit International Research Society for Children's Literature (IRSL), Göteborgs universitet (Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, Centrum för digital humaniora), Linnéuniversitetet (Institutionen för film och litteratur), Lunds universitet (Institutionen för kulturvetenskaper), Malmö universitet (Institutionen för kultur-språk-medier), Mittuniversitetet (Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap), Stockholms universitet (Institutionen för kultur och estetik, Centrum för barnkulturforskning), Uppsala universitet (Litteraturvetenskapliga institutionen, Institutionen för informationsteknologi, Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier), Åbo Akademi i Finland (Litteraturvetenskapliga institutionen).

Institutet har också löpande kontakt och samarbeten med en rad olika organisationer, intresseföreningar och liknande. Under 2021 har samarbeten av olika slag skett med Astrid Lindgren AB, Astrid Lindgren-sällskapet, Finlandsinstitutet, Föreningen Textpiloterna, Kulturrådet, Litteraturbanken, Lärarstiftelsen, Martha Sandwall-Bergströms stipendie- och författarfond, Nordiska barnbokskonferensen i Stavanger, Prins Eugens Waldemarsudde, Stiftelsen Solkatten, Svenska Tecknare, Svenska Förläggareföreningen, Sveriges Författarförbund och UR Samtiden.

Programverksamheten har till stora delar genomförts med stöd från dessa organisationer och/eller Stockholms stad.

Styrelse

Svenska barnboksinstitutet leds av en styrelse som består av representanter för de fyra stiftarna (Stockholms universitet, Svenska Förläggareföreningen, Föreningen Svenska Tecknare och Sveriges Författarförbund), ledningsgruppen vid Sbi samt en representant för personalen. I styrelsen ingår även två ordinarie ledamöter som har intresse av institutets verksamhet och som kan verka för att institutets mål uppfylls. Ordföranden utses av regeringen. Mandatperioden för representanterna är normalt tre år med möjlighet till en periods omval. Styrelsen sammanträdde vid fyra tillfällen under året varav tre genomfördes digitalt.

Styrelsens sammansättning år 2021 var Kristina Rennerstedt (ordförande); Maria Andersson (docent) och Elina Druker (professor, suppleant) från Stockholms universitet; Johanna Ringertz (Natur & Kultur, skattmästare) och Ylva Blomqvist (Rabén & Sjögren, suppleant) från Svenska Förläggareföreningen; Joanna Hellgren (illustratör och författare) och Linnea Krylén (konstnär, suppleant) från Föreningen Svenska Tecknare; Hanna Zetterberg (författare, vice ordförande) och Mårten Sandén (författare, suppleant) från Sveriges Författarförbund; samt Lillemor Torstensson (verksamhetsansvarig, föredragande), Åsa Warnqvist (ekonomichef, adjungerad) och Sofia Gydemo (bibliotekarie, personalrepresentant) från Svenska barnboksinstitutet.

Personal

Totalt har Svenska barnboksinstitutet under större delen av året haft elva anställda, fördelat på sex heltidstjänster och fem deltidstjänster, totalt 8,59 tjänster. Utöver detta har institutet vid behov anlitat timpersonal.

Institutets inre organisation kännetecknas av högpresterande personal med stor kompetens. Institutets ledningsgrupp består av verksamhetsansvarig och ekonomichef. Under 2021 har det inre såväl som det yttre arbetet präglats av coronapandemin. Den digitala aktivitet och de ändrade rutiner för forskningsbiblioteket som inleddes under 2020 fortgick under 2021. Det innebär att service till låntagare och andra kunde upprätthållas. Under hösten har biblioteket haft öppet med drop-in en dag i veckan och därutöver öppet för i förväg bokade besök.

Under våren arbetade stora delar av personalgruppen hemifrån. Ledningsgruppen har hållit kontinuerlig kontakt och dialog med medarbetarna för att säkerställa att ohälsa eller arbetsskador inte uppkommer på grund av de rådande förhållandena. Digitala personalmöten och digitala fredagsfikor genomfördes varje vecka. Under hösten har personalmöten hållits som hybridmöten med majoriteten av medarbetarna på plats.

Fortbildning av personalen har fortgått huvudsakligen digitalt. Åsa Warnqvist har under framför allt hösten genomgått en rad ledarskapskurser och deltagit i ledarskapsseminarier samt tillsammans med Kajsa Bäckius deltagit i Partsrådets workshop "Den hjärnvänliga arbetsplatsen" om att förebygga psykisk ohälsa på arbetsplatsen. En workshop med alla anställda har hållits om hur kognitiv stress bör

hanteras. Warnqvist har vidare deltagit i webinarier om hybridarbete och anställningsavtal och Sofia Gydemo har gått en kurs i att skriva copy och content. Hanna Liljeqvist har deltagit i Children's Literature Summer School vid University of Antwerp, Belgien.

Löpande arbete med mål och visioner har pågått under året med sju olika arbetsgrupper och en planeringsdag om mål och visioner samt verksamhetsplanering har genomförts på Brygghuset. Löpande arbete har även fortgått med en personalhandbok, det lokala avtalet samt institutets olika policydokument. Personalen har även deltagit i en barnlitterär vandring med Maria Nikolajeva. Influensavaccinering för samtliga medarbetare har erbjudits.

För att tillgodose det ökade behovet att kunna komma åt och arbeta med institutets dokument på distans har de gemensamma och individuella lagringsytorna under året flyttats från den tidigare lagringen på server till en molnlagring i Microsoft Office 365. I och med att institutet har uppgraderat till molnbaserad arkivering har en dokumenthanteringsplan med gällande riktlinjer införts. Institutet har under året även bytt ny IT-leverantör och infört en ny telefonlösning. I samband med detta har även en omdragning av ledningar gjorts.

Hösten 2021 aviserade Lillemor Torstensson att hon önskade lämna sin tjänst vid institutet. Styrelsen rekryterade Åsa Warnqvist som ny chef för hela verksamheten med tillträde den 1 januari 2022. I samband med skiftet från delat ledarskap till en chef har en omorganisation med omfördelning av arbetsuppgifter genomförts. I oktober utannonserades en kommunikatörs- och projektledartjänst. 101 personer sökte tjänsten, intervjuer gjordes löpande och i december rekryterades Amanda Idberg till tjänsten med start 1 mars 2022. Institutet rekryterade även en biblioteksassistent på halvtid, Frida Hansson, för perioden 1 februari–31 december 2022.

Institutets ledning och kansli

Ledningsgruppen utgörs av Lillemor Torstensson (verksamhetsansvarig, bibliotekschef och kommunikatör) och Åsa Warnqvist (ekonomichef och forskningsledare). Kansliet består även av Margareta Hofgren (ekonom), Björn Andersson (vaktmästare) och Simon Springare (assistent).

Den forskningsfrämjande verksamheten

Forskningsledaren Åsa Warnqvist leder den forskningsfrämjande verksamheten och Hanna Liljeqvist och Simon Springare är forskningsassistenter. Hanna Liljeqvist blev under året antagen som doktorand i litteraturvetenskap vid Åbo Akademi. Caroline Bergström, masterprogrammet i humaniora vid Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet, har varit timanställd inom projektet *Den svenska barn- och ungdomslitteraturens historia*.

Projektledare för och forskare inom projektet *Astrid Lindgren-koden* är Malin Nauwerck, fil.dr i litteraturvetenskap. Forskare inom projektet är även Anders Hast, professor i datoriserad bildbehandling vid Uppsala universitet. Ansvarig för hackaton/crowdsourcing inom projektet är Karolina Andersdotter, doktorand vid Åbo Akademi.

Den forskningsstödande verksamheten

Bibliotekets medarbetare är Kajsa Bäckius (systembibliotekarie), Sofia Gydemo (bibliotekarie, insamling av barn- och ungdomsböcker, barnämnesord), Sara Lafolie (bibliotekarie, äldre samlingar, inköp av teoretisk litteratur, teoretiska ämnesord) samt Lillemor Torstensson (bibliotekschef). Jennifer Wahlund (studerande i biblioteks- och informationsvetenskap), Adeline Vernerback (studerande i barn- och ungdomslitteratur) samt Tove Dockson (studerande i barn- och ungdomslitteratur) har varit timvikarier. Lillemor Torstensson ansvarar även för kommunikation och information.

Praktikanter

Lina Kreku från Masterprogrammet i biblioteks och informationsvetenskap, Uppsala universitet, har praktiserat på Sbi.

Bilaga

Biblioteksstatistik

	2019	2020	2021
Utlån	963	715	700
Fjärrlån	<i>Varav 104 fjärrlån</i>	<i>Varav 88 fjärrlån</i>	<i>Varav 145 fjärrlån</i>
Antal omlån	1 784	1 924	2 123
Totalt antal utlån med omlån	2 747	2 639	2 823
Läsesalslån	1 373	587	912
Barn/ungdomsböcker, accession	2 414	2 136	2 569
Teoretisk litteratur, accession	200	108	200
Totalt antal barn- och ungdomsböcker	99 843	107 082*	109 548
Totalt antal teoretisk litteratur	19 647	15 235*	15 509
Totalt antal volymer	119 490	122 317*	125 057
Periodika, löpande	47	40	33
Indexerade artiklar och kapitel	Ej räknat	72	275
Totalt antal indexerade artiklar och kapitel	Ej räknat	18 290	18 585
Antal framtagningar i arkivet	Ej räknat	66	135
Antal besökare	Enskilda: 893 Gruppbesökare: 249 Åhörare, internt: 610 Åhörare, externt: 1 556	Enskilda: 214 Gruppbesökare: 37 Åhörare: 787**	Enskilda: 170 Gruppbesökare: 114 Åhörare: 2 169**
Totalt antal besökare	3 308	1 038	2 453

* I det nya bibliotekssystemet som började användas 2020 är det, till skillnad från föregående bibliotekssystem, möjligt att söka fram antal exemplar för de olika samlingarna. Tidigare års siffror har baserats på siffran för året innan plus antal accesserade böcker. Siffrorna 2020 redovisar det antal exemplar som finns enligt bibliotekssystemet. Det är anledningen till att skillnaden mellan 2019 och 2020 är större än mellan tidigare år. Den till synes minskade teoretiska samlingen kan förklaras med att det tidigare räknats in en stor mängd huvudposter som inte har enskilda exemplar.

** På grund av att så många program och aktiviteter har anordnats digitalt med gemensamt ansvar mellan aktörer går det 2020 och 2021 inte att separera interna och externa åhörare. Siffran är även lågt räknad eftersom siffror inte finns för alla digitala program.

Statistik digitala plattformar och sociala medier

	barnboksinstitutet.se 2019/2020/2021
Besök	25 959/25 604/28 906
Unika besökare	14 425/14 928//16 590
Sidvisningar	55 692/50 830/55 435
Sidor/besök	2,16/1,99/1,92
Genomsnittlig tid på webbplats	00:01:52/00:01:56/00:01:50

Kommentar: Siffror för barnboken.net, som också brukar redovisas, har inte gått att få fram för 2021 och finns därför inte med.

Föreläsningar, program och publicerat

- Filmade föreläsningar under Bokprovningen, UR Samtiden (4 stycken). 8 kortfilmer om Bokprovningens utställning. Med stöd från Stockholms stad. Se särskild rubrik.
- Nordisk barnboks-konferens i Stavanger (NBBK). Programpunkten "Att möta det svåra med humor". Medverkande: Författarna Jenny Jägerfeld och Elin Ek. Moderator: Johanna Lundin.
- "En dag om hästböcker. Möten mellan författare, illustratörer och forskare". Medverkande: Susanna Hedenborg, Malmö universitet, Helen Asklund, Mittuniversitetet, Lena Manderstedt, Luleå tekniska universitet, Ann-Sofie Persson, Linköpings universitet, förläggarna Ada Wester och Ulrika Caperius. Moderatorer: Malin Eriksson Sjögård och Helena Öberg Carlsson. Dagen arrangerades av Linnéuniversitetet/CHILL, KULTURLABBET Region Västmanland, Svenska barnboks-institutet och BULT (Barn- och ungdomslitterära sektionen vid Sveriges författarförbund). Se särskild rubrik.

- Barnlitterära vandringar under ledning av professor emerita Maria Nikolajeva, sju stycken (*Mio, min Mio, Janne, min vän, Min vän Percys magiska gymnastikskor, Min mamma är en ängel, Vinterviken, En mystisk typ i Farsta Centrum* och *Ture Sventon i Stockholm*). Med stöd från Stockholms stad. Se särskild rubrik.
- Invigning av barnlitteraturutställningen "En resa över Östersjön". Lillemor Torstensson deltog i programpunkten om läsfrämjande i Finland och Sverige tillsammans med Pamela Granskog från Läsrörelsen i Finland och moderator Janina Orlov. Arrangerades av Finlandsinstitutet i samarbete med Svenska barnboksinstitutet.
- "Järva i litteraturen – platsens betydelse i fiktion för barn och unga", program i Tensta, Eggeby gård. Medverkande: Maria Nikolajeva, Gunilla Lundgren, Seluah Alsaati, Melody Farshin. Moderator: Katarina Lycken Rüter. I samarbete med föreningen Textpiloterna. Med stöd från Stockholms stad.
- Samtal med stipendiaterna till Martha Sandwall-Bergströmstipendiet. Digital prisceremoni. Författarstipendiaterna: Katarina von Bredow, Sara Lövestam, Per Nilsson, Sofia Nordin, Mårten Sandén och Annika Thor. Forskarstipendiaterna: Tuva Haglund, Uppsala universitet och Hilda Jakobsson, Stockholms universitet. Moderator: Johanna Stenlund. I samarbete med och med stöd från Stiftelsen Martha Sandwall-Bergströms författarfond.
- Bokprovning på Bokmässan, föreläsning om Bokprovning 2021 av Kajsa Bäckius och Sofia Gydemo. Arrangerat av Svenska barnboksinstitutet. Se särskild rubrik.
- "Lättläst – tre kvällar om lättläst litteratur för barn och unga". I samarbete med CHILL vid Linnéuniversitetet och Dyslexiförbundet Skåne. Se särskild rubrik.
- "Perspektiv på lättläst". Filmat av UR Samtiden. Med stöd från Kulturrådet och Stiftelsen Solkatten. Se särskild rubrik.
- Presentation av forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden* och hackaton med utställning av stenogramblocken på plats. Medverkande: Malin Nauwerck, projektledare och Karolina Andersdotter, ansvarig för hackatonet. Medverkade gjorde även en intresserad allmänhet men också stenografer kopplade till projektet. Med stöd från Stockholms stad.

Övrigt där institutets medarbetare och projektdeltagare medverkat

- "The storyteller, the secretary, and the singing lime tree", digital konferenspresentation av Malin Nauwerck vid Zoomposium om digitala ljudböcker vid Borås universitet.
- Presentation/frågestund om barnnämnesord för Librisanknutna bibliotek i Västra Götaland av Kajsa Bäckius och Sofia Gydemo.
- Presentation av Bokprovning 2021 med fokus på ungdomsböcker i ett samtal med bibliotekarier i Västra Götaland. Kajsa Bäckius och Sofia Gydemo deltog från Sbi.

- "Shorthand Secrets: Deciphering Astrid Lindgren's Original Shorthand Drafts with HTR Methods", konferenspresentation av Malin Nauwerck, Anders Hast och Raphaela Heil, 17th Italian Research Conference on Digital Libraries, University of Padoa.
- Riksdagsseminariet "Varför gillar inte unga att läsa?", Lärarstiftelsen i samarbete med Lärarförbundet och Gunilla Svantorp (S), Christer Nylander (L) och Sbi. Åsa Warnqvist och Katarina Rejman, engagerad av Sbi, medverkade.
- Digital bokprovsningsföreläsning för förläggare från hela världen, Swedish Literature Exchange/Kulturrådet, av Kajsa Bäckius och Sofia Gydemo.
- "Astrid Lindgren som sekreterare och stenograf", forskningspresentation av Malin Nauwerck för språkenheten, Sveriges riksdag.
- "The Swedish Institute for Children's Books", digital föreläsning om Sbi:s verksamhet och historia av Lillemor Torstensson, på konferens om skandinavisk litteratur arrangerad av KPIPA, Publication Industry promotion Agency of Korea.
- "Croissanter & Litteratur. Astrid Lindgren-koden", föredrag av Malin Nauwerck om Astrid Lindgrens skrivprocess och forskningsprojektet *Astrid Lindgren-koden*, Kultur i västs samtalsserie, inspelat/strömmat samtal på Göteborgs litteraturhus för Kulturregion Väst.
- Lansering av forskningsantologin *Silence and Silencing in Children's Literature* på IRSCC Congress 2021. Åsa Warnqvist tillsammans med två av de andra redaktörerna Björn Sundmark och Mia Österlund. Se särskild rubrik.
- Hanna Liljeqvist, deltagare i Graduate Workshop under IRSCC Congress 2021, där deltagande doktorander presenterade och gav respons på varandras projekt.
- "Stigmatizing Repairing? Educating the Reader in Swedish Transgender Narratives", konferenspresentation av Åsa Warnqvist vid IRSCC Congress 2021.
- Ekonomisk rapport av Åsa Warnqvist vid IRSCC Congress 2021s Member's meeting, med anledning av att Warnqvist var styrelseledamot och kassör.
- "Våld för våldets egen skull. Explicita skildringar av fysiskt våld i 2015 års utgivning av barn- och ungdomslitteratur i Sverige", presentation och framläggande av manus av Åsa Warnqvist tillsammans med Maria Nilson, Linnéuniversitetet, vid CHILL- seminarium, Linnéuniversitetet.
- Hanna Liljeqvist, presentation av sin projektplan till avhandlingsprojektet "Kära dagbok. Skrivande flickor i samtida svensk ungdomslitteratur" vid CHILL- seminarium, Linnéuniversitetet.
- "Fredspredikan i Frankfurt och Karlsson som aldrig blev av. Inbjudan till samarbeten kring Astrid Lindgrens stenograferade originalmanuskript", presentation av Malin Nauwerck vid digitalt CHILL- seminarium, Linnéuniversitetet.

- "Astrid Lindgren som sekreterare och stenograf", forskningspresentation av Malin Nauwerck vid prisutdelningsceremonin för Astrid Lindgren-priset.
- Digitalt föredrag av Malin Nauwerck och Karolina Andersdotter om projektets användning av mixade metoder, Library lunchtime learning, Uppsala universitetsbibliotek.
- "Strikethrough Removal from Handwritten Words Using CycleGANs", International Conference on Document Analysis and Recognition, Lausanne, av R. Heil, E. Vats och Anders Hast.

Rapporter, vetenskapliga publikationer m.m. av medarbetare

- *Bokprovning på Svenska barnboksinstitutet. En dokumentation Årgång 2020.* Stockholm, Svenska barnboksinstitutet, 2021.
- *The Swedish Institute for Children's Books. The Book Tasting. Summary 2020.* Translated by B.J. Epstein with support from the Swedish Arts Council. Stockholm, the Swedish Institute for Children's Books, 2021.
- *Lista över auktoriserade ämnesord för indexering av barn- och ungdomslitteratur.* Svenska barnboksinstitutet, 2021.
- *Ämnesordslista – teoretisk litteratur. Gäller från 2013.* Svenska barnboksinstitutet, 2021.
- *Silence and Silencing in Children's Literature.* Red. Elina Druker, Björn Sundmark, Åsa Warnqvist, och Mia Österlund. Makadam förlag, 2021. Svenska barnboksinstitutets skriftserie, nr 156.
- "Att skildra feta kroppar. Vimmelbokslogik och fet temporalitet i Kristin Roskiftes *Alle sammen teller*", *Tidskrift för litteraturvetenskap*, vol. 51, 2021, tema Kropp, Åsa Warnqvist och Mia Österlund.
- "Depicting Fatness in Picturebooks: Fat Temporality in Malin Kivelä's and Linda Bondestam's *Den ofantliga Rosabel* and Anete Melece's *Kiosks*", *Analyze: Journal of Gender and Feminist Studies*, vol. 16, 2021, Åsa Warnqvist och Mia Österlund.
- "Breaking Records and Silences: An Account of the IRSL Congress 2019 'Silence and Silencing in Children's Literature'", *Detskie Chtenia*, vol. 19, 2021, Hanna Liljeqvist och Åsa Warnqvist.
- "Sagoberättaren, sekreteraren och den spelande linden. Muntlig poetik i Astrid Lindgrens *ljudvärldar*", i antologin *Från Strindberg till Storytel*, Daidalos, 2021, Malin Nauwerck.
- "Strikethrough Removal from Handwritten Words Using CycleGANs", i *Document Analysis and Recognition – ICDAR 2021*. ICDAR 2021. Lecture Notes in Computer Science, vol 12824, 2021. Springer, Cham, av R. Heil, E. Vats och Anders Hast.

- "Shorthand Secrets: Deciphering Astrid Lindgren's Stenographed Drafts with HTR Methods", i *Proceedings of the 17th Italian Research Conference on Digital Libraries*, Padua, Italien, 2021, av R. Heil, Malin Nauwerck och Anders Hast.
- "Word Recognition using Embedded Prototype Subspace Classifiers on a new Imbalanced Dataset", i *Journal of WSCG*, vol. 29, 2021, Anders Hast och E. Vats.